

Lajos Hopp

Polonistyka węgierska 1971-1980

Biuletyn Polonistyczny 27/3-4 (93-94), 183-204

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POLONISTYKA WĘGIERSKA 1971-1980¹

Osiągnięcia polonistyki węgierskiej w latach wcześniejszych prezentowane były środowisku polonistycznemu kilkakrotnie². Dodać należy jedynie, iż powołanie do życia Katedry Filologii Polskiej na Uniwersytecie im. Loranda Eotvosa w Budapeszcie (o czym pisaliśmy w "Biuletynie Polonistycznym") bardzo korzystnie wpłynęło na rozwój badań polonistycznych na Węgrzech w minionym dziesięcioleciu. Można mieć nadzieję, że wzrost poziomu nauczania studentów filologii polskiej na Węgrzech zaowocuje odpowiednimi osiągnięciami w pracach badawczych kolejnych pokoleń polonistów węgierskich. Środowisko polonistów węgierskich dużą wagę przywiązuje do opublikowanych materiałów konferencji naukowej, zorganizowanej z okazji 20 i 25 rocznicy powstania warszawskiej Katedry Filologii Węgierskiej. Byłoby pożądane zapoczątkowanie podobnego typu wydawnictw na Węgrzech, w oparciu o koordynację programów badawczych polonistów z uniwersytetów w Budapeszcie i Debreczynie.

Od marca 1974 r. zespół węgierskich badaczy-polonistów odbył dwanaście zebrań roboczych. Większość spośród wygłoszonych tam referatów poświęcona była zagadnieniom z zakresu historii literatury polskiej, związków i analogii między literaturą węgierską a literaturą polską. Zgodnie z tradycjami polonistyki węgierskiej zajmowano się również problematyką historyczną i zagadnieniami kultury umysłowej. Niekiedy znalazły się także w programie referaty z zakresu językoznawstwa porównawczego. Poza tym na posiedzeniach Zespołu poruszano kwestie dotyczące organizacyjnych form działania polonistów węgierskich. Zebrania odbywały się na ogół w Budapeszcie, jedno tyl-

ko posiedzenie miało miejsce w Debreczynie, zaś drugie - w Segedzie.

W poszczególnych referatach stosunkowo często występowały problemy literatury XX w.: stosunki literackie polsko-węgierskie w XX wieku, związki kulturalne Polski i Węgier w latach 1948-1978, recepcja literatury polskiej na Węgrzech po roku 1945, poezja Czesława Miłosza; jeden z referatów poświęcony był początkom twórczości poetyckiej Norwida oraz również jeden - związkom polskiego i węgierskiego arianizmu.

Dwa posiedzenia poświęcono w całości problematyce łączącej się z pamiętnymi rocznicami ("Generał Józef Wysocki i stosunki polsko-węgierskie w latach 1848-1849" oraz "Polska emigracja na Węgrzech podczas drugiej wojny światowej"). Oba referaty miały charakter historyczny, ale zarówno w jednym, jak i drugim kładziono nacisk na aspekt kulturalny.

Bardzo obiecujące są wspólne inicjatywy polskich i węgierskich ośrodków uniwersyteckich oraz instytutów PAN i WAN. W wyniku tej współpracy zorganizowano już konferencje poświęcone problemom kultury Europy środkowej i wschodniej. Zagadnieniami tymi zainteresowane są obie strony i jakkolwiek prace badawcze nie są prowadzone systemowo, a merytoryczny udział obydwu stron w tych konferencjach nie jest często należycie zharmonizowany, to jednak warto podać kilka przykładów tej pożytecznej współpracy. Otóż węgierscy uczeni uczestniczyli w polsko-węgierskiej konferencji oświeceniowej w Karpaczu, w zebraniu roboczym zespołu przygotowującego "Słownik literatury polskiego Oświecenia", w międzynarodowych sesjach naukowych poświęconych Leszczyńskiemu (w Lesznie) i Sobieskiemu (we Wrocławiu i w Oławie), w warszawskiej konferencji na temat romantyzmu w krajach Europy środkowej i wschodniej oraz w rocznicowych sesjach naukowych

poświęconych Rejowi i Prusowi.

Z drugiej strony uczeni polscy brali udział w następujących konferencjach organizowanych na Węgrzech: w międzynarodowych kolokwiach oświeceniowych w Matafured, w sesjach poświęconych Janusowi Pannoniusowi (Pecs), Balintowi Balassiemu (Eger) i Rakóczyemu (Sarospatak), a także w konferencji na temat środkowo-europejskiego humanizmu (Sopron), w sesjach zorganizowanych z okazji pięćsetlecia drukiarstwa na Węgrzech, w zebraniu naukowym dotyczącym problemów antytrynitaryzmu (Siklòs) oraz w konferencji poświęconej Thokolyemu (Hajduszoboszlò).

Oprócz tego odbywały się zebrania mieszanej komisji historycznej, na przemian w polskich i węgierskich miastach uniwersyteckich. W czasie spotkań poruszano także problemy zjawisk historycznoliterackich. Szkoda tylko, że materiały tych spotkań nie były systematycznie publikowane. Tym wykształconym już formom współpracy naukowej zawdzięczamy wspólny tom studiów (w języku francuskim)pt. "Les Lumières en Pologne et en Hongrie", zawierający prace badaczy polskich i węgierskich, przygotowany staraniem Pracowni Literatury XVIII wieku Instytutu Badań Literackich Węgierskiej Akademii Nauk oraz Pracowni Historii Literatury Oświecenia IBL PAN.

Powyższe przykłady wskazują na to, jak przydatna może być osobista i instytucjonalna współpraca - w przyszłości jednak należy położyć większy nacisk na zbudowanie podstaw bardziej planowej współpracy naukowej między poszczególnymi instytucjami. Miałaby ona zapewne niebagatelny wpływ także na rozwój polonistyki węgierskiej. Za oznakę zacieśniającej się współpracy można uważać wzrost liczby publikacji autorów polskich w węgierskich czasopiśmie naukowych oraz autorów węgierskich w fachowych periodykach polskich. Wykorzystanie możliwości ta-

kich publikacji nie jest bynajmniej wystarczające, studia dotyczące poszczególnych okresów historycznoliterackich rozkładają się dosyć nierównomiernie.

Na uwagę zasługuje dalszy wzrost liczby recenzji i omówień oraz szkiców krytycznych poświęconych poszczególnym książkom, dzięki czemu osiągnięcia polskiego literaturoznawstwa znane są na Węgrzech w coraz większym stopniu. Przyczynia się do tego również uczynność ze strony polskich wydawnictw, zawsze gotowych do przekazania książek, które mogą nas zainteresować.

Mimo ograniczonych możliwości dostępu do wszystkich pozycji (a może właśnie dlatego) nietrudno zauważyć potrzebę systematycznych informacji na ten temat oraz przejawy rosnącego zainteresowania różnego rodzaju pracami uczonych polskich: zarówno dotyczącymi historii i teorii literatury, jak i poświęconymi dziejom polskiej kultury umysłowej.

Łączy się z tym wzrost ilościowy wiadomości o literaturze polskiej, przekazywanych w przedmowach i posłowiach do tomów, zawierających przekłady utworów pisarzy polskich. Coraz częściej pojawiają się szkice poświęcone tej tematyce na łamach czasopism węgierskich. Godne uwagi są przede wszystkim osiągnięcia wydawnictwa Europa i takich, jak Móra, Gondolat, Magveto, Kossuth, Tancsics i Zrinyi. Spośród czasopism warto wymienić następujące: "Elet es Irodalom", "Kritika", "Konyvtaros", "Uj Tukor", a także dzienniki: "Magyar Nemzet", "Nepszava", "Nepszabadsag" i "Magyar Hirlap". Wiele dobrego zrobił na tym polu Akos Engelmayer jako redaktor węgierskiego wydania miesięcznika "Polska". Wielokrotnie przedstawiał na jego łamach literaturę polską, zwracając uwagę na twórczość autorów mniej na Węgrzech znanych.

Duże echa w prasie węgierskiej wywołały w minionym dzie-

sięcioleciu dzieła Sienkiewicza, z zainteresowaniem przyjęto nowy przekład "Pana Tadeusza", pióra Györgya Rónaya, uznanie wzbudził tomik poetów staropolskich: Reja, Kochanowskiego i Sępa Szarzyńskiego. W końcu omawianego okresu daje się zauważyć rosnące zainteresowanie dziełem Gombrowicza. Niejednokrotnie pisano w prasie węgierskiej o Dygacie, Iwaszkiewiczu i Parandowskim. Spośród pisarzy średniego pokolenia szczególne zainteresowanie wzbudzili: Białoszewski, Herbert, Nowak i Stachura.

W załączonym poniżej zestawieniu nie uwzględniamy jednak tych publicystycznych wystąpień. Poprzestaliśmy na pracach ogłoszonych historii i teorii literatury polskiej oraz życia literackiego i naukowego oraz wojennych kontaktów polsko-węgierskich nie uwzględniono prac językoznawczych, ogłoszonych w pismach literackich, periodykach fachowych i osobnych tomach o charakterze naukowym. Zresztą przygotowywana jest obecnie, pod redakcją A. Ecsedy i E. Galiczky bibliografia "Polska literatura na Węgrzech 1945-1980", w której można będzie znaleźć bardziej szczegółowe informacje.

Polonika węgierskie 1972-1980

Dane bibliograficzne zostały podzielone na następujące grupy:

- I. Książki oraz zbiorowe tomy studiów
- II. Artykuły, studia, sprawozdania, przeglądy
 - a) prace polonistyczne i komparatystyczne autorów węgierskich
 - b) prace polonistyczne i komparatystyczne autorów polskich, opublikowane na Węgrzech
- III. Recenzje i omówienia

I. Książki i zbiory studiów

Hopp L.: A lengyel-magyar hagyományok újjáébredése /Od-
rodzenie tradycji polsko-węgierskiej/. Budapest 1972.

Kovács E.: Népek országútján. Válogatott tanulmányok
/Szlakiem narodów. Wybrane studia/. Budapest 1972.

Hopp L.: Rákóczi-emigráció Lengyelországban /Emigracja
Rakoczego w Polsce/. Budapest 1973.

Izsépy E.: Kościuszko. Budapest 1973.

Kovács E.: Magyarok és lengyelek a történelem sodrában
/Węgrzy i Polacy w wirze historii/. Budapest 1973.

Varsányi I.: Kis lengyel nyelvkönyv /Mały podręcznik ję-
zyka polskiego/. Budapest 1974.

Godó Á.: Magyar-lengyel kapcsolatok a második világhábor-
uban /Węgiersko polskie stosunki w czasie drugiej wojny świa-
towej/. Budapest 1976.

Csapláros I.: A felvilágosodástól a felszabadulásig (Ta-
nulmányok a magyar-lengyel irodalmi kapcsolatok köréből) /Od
Oświecenia do wyzwolenia. Studia z dziejów węgiersko-polskich
stosunków literackich/. Budapest 1977.

Dávid K., Kovács E.: Magyarország-Lengyelország. A barát-
ság ezer éve /Węgry-Polska. Tysiąc lat przyjaźni/. Budapest -
Warszawa 1978.

Tanulmányok a magyarországi lengyel emigráció történeté-
ből 1939-1945. Szerk. Lagzi I. előszó E. Dębicki /Studia z
dziejów emigracji polskiej na Węgrzech w latach 1939-1945.
Red. I. Lagzi, wstęp E. Dębicki/. Budapest - Szeged 1979.

Kovács E.: Sienkiewicz. Budapest 1980.

Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok /Polsko-węgierskie
stosunki kulturalne/ 1948-1978. Red. Kiss Gy.Cs., H. Pabiniak.
Budapest 1980.

Lengyel nyelvkönyv. J. Bańczerowski, Szabó D., Bakonyi I.
/Podręcznik języka polskiego/. Budapest 1980.

II. Artykuły, studia, sprawozdania, przeglądy

- a) Prace polonistyczne i komparatystyczne autorów węgierskich

Wykaz skrótów:

A	- "Alföld" (Debrecen)	N	- "Nagyvilág"
AL	- "Acta Litteraria"	NmMÉ	- "Nógrád megyei Múzeumok Évkönyve"
FK	- "Filológiai Közlöny"	NyK	- "Nyelvtudományi Közlemé- nyek"
Hid	- (Ujvidék)	S	- "Slavica" (Debrecen)
HVF	- "Helikon Világirodal- mi Figyelő"	StS	- "Studia Slavica"
It	- "Irodalomtörténet"	Sz	- "Századok"
ItK	- "Irodalomtörténeti Közlemények"	T	- "Tiszatáj"
MKsz	- "Magyar Könyvszemle"	V	- "Vigilia"

1971-1975

Angyal E.: A keletközép-európai manierizmus problémái
/Problemy érodokowo- i wschodnioeuropejskiego manieryzmu/. HVF
1971, 437-446.

Csapláros I.: Histoire de la Sociétés Hongroise de Mickiewicz.
S XI, 1971, 135-151.

Csapláros I.: Vörösmarty egy lengyel tárgyú verse /Wiersz
Vörösmartyego o tematyce polskiej/. ItK 1971, 349-351.

Hopp L.: In memoriam Roman Ingarden 1893-1970 . HVF 1971,
517-518.

Hopp L.: Lengyel-német irodalmi kollokvium Varsóban /Pol-sko-niemieckie kolokwium literackie w Warszawie/. HVF 1971, 299.

Pirnát A.: Arisztoteliánusok és antitrinitáriusok /Zwolennicy Arystotelesa i antytrynitaryści/. HVF 1971, 363-392.

Varjas B.: A reneszánsz korának irodalma Keletközép-Európában. Témavázlat egy tanulmánykötethez /Literatura renesansowa w Europie środkowej i wschodniej. Zarys/. HVF 1971, 476-484.

Bojtár E.: Rozwój poezji polskiego awangarda. StS XVIII, 1972, 91-127.

Hopp L.: A lengyelországi Rákóczi-emigráció irodalma /Literatura emigracji Rakoczego w Polsce/. FK 1972, 72-91.

Hopp L.: Lengyel kiadványsorozatok /Polskie serie wydawnicze/. HVF 1972, 156-158.

Hopp L.: Nekrológ Roman Pollak (1886-1972). HVF 1972, 531.

Hopp L.: 20 éves a varsói Magyar Filológiai Tanszék /Dwudziestolecie warszawskiej Katedry Filologii Węgierskiej/. HVF 1972, 533-534.

Kerényi G.: Élő lengyel irodalom /Współczesna literatura polska/. HVF 1972, 403-415.

Király N.: Proszwieszczenie w ocenie polskich romantików. StS XVIII, 1972, 259-286.

Kiss Gy.Cs.: Lengyelek és magyarok. (A II. világháború alatti kapcsolatok a történetírásban és a visszaemlékezésekben) /Polacy i Węgrzy. Wzajemne kontakty z okresu II wojny światowej w pracach historycznych i we wspomnieniach/. T 1972, 4.sz. 47-52.

Fodor A.: Tadeusz Różewicz költészete. In: A nemzedék hangján /Poezja Tadeusze Różewicza, w: Głosem pokolenia/. Budapest 1973, 424-430.

Fried I.: Die Fragen des Übergangs vom Klassizismus in die

Romantik in der Dichtung von Mickiewicz, Macha, Preßeren und Vörösmarty. StS XIX, 1973, 27-38.

Hopp L.: A Mickiewicz-kutatások új fejezete. /Nowy rozdział badań nad Mickiewiczem/. HVF 1973, 212.

Hopp L.: A "Pamiętnik Literacki" hetven éve /70-lecie "Pamiętnika Literackiego"/. HVF 1973, 466.

Hopp L.: Renouveau des traditions hungaro-polonaises à l'époque de Ferenc II Rákóczi. AL XV, 1973, 435-444.

Hopp L.: Mányoki Ádám fejedelmi képmű. Születésének 300. évfordulójára /Adam Mányoki, malarz dworski. W 300 rocznicę urodzin/. ItK 1973, 733-743.

Kerényi G.: Białoszewski színháza /Teatr Białoszewskiego/. Hid 1973, 1211-1217.

Király N.: A lengyel felvilágosodás készülő irodalmi szótára /"Słownik literatury polskiego Oświecenia"/. HVF 1973, 629-630.

Sipos I.: Współczesne formy słowiańsko-węgierskich kontaktów językowych. StS XIX, 1973, 269-278.

Sziklay L.: La conception romantique de l'histoire dans les littératures slaves et non-slaves de l'Europe Centrale et Orientale. StS XIX, 1973, 279-287.

Elbert J.: Jarosław Iwaszkiewicz hetven éves /70-lecie Jarosława Iwaszkiewicza/. N 1974, 601.

Fried I.: A szlavisták XVII. nemzetközi kongresszusa. Varsó, 1973. augusztus 21-27 /VII Międzynarodowy Kongres Slawistów w Warszawie/. HVF 1974, 546-547; FK 1974, 253-255.

Hopp L.: A magyarországi polonisztika /Polonistyka na Węgrzech/. HVF 1974, 131-141.

Hopp L.: A polonisztika 50 éve a Károly Egyetemen /50 lat polonistyki na Uniwersytecie im. Karola w Pradze/. HVF 1974, 278.

Hopp L.: Rej-tanulmányok. A költő halálának 400. évfordulóján /*Studia o Reju. W 400 rocznicę śmierci poety*/. HVF 1974, 544.

Hopp L.: A Lengyel Irodalomtudományi Intézet 25 éve /25 lat Instytutu Badań Literackich PAN/. HVF 1974, 545-546.

Kada J.: Mickiewicz és Mrozek között /*Między Mickiewiczem a Mrozkim*/. N 1974, 602-604.

Király N.: Kultura polskiego Proswieszczenia w historiografii XVIII wieku. S XII, 1974, 75-99.

Kiss Gy.Cs.: Polonisztikai Munkaközösség alakult Budapesten /*Powstanie Pracowni Polonistycznej w Budapeszcie*/. HVF 1974, 278-279.

Kovács I.: A lengyel középnemzedék költészete /*Polska poezja twórców średniego pokolenia*/. A 1974, 10.sz. 6-9.

Kovács I.: Norwid születésének 150. évfordulója /150 rocznica urodzin Norwida/. HVF 1974, 282.

Kovács I.: A legjobb lengyel irodalmi havilap ("Odra") /*Najlepszy polski miesięcznik literacki ("Odra")*/. T 1974, 8. sz. 83-84.

Lökös I.: A második világháború és az ellenállási mozgalom élménye a szocialista prózairodalomban. In: *Hidak jegyében /Doświadczenia ruchu oporu z okresu drugiej wojny światowej w socjalistycznej prozie ("Popiół i diament" J. Andrzejewskiego)*, w: *Pod znakiem mostów*/. Budapest 1974, 237-263.

Molnár I.: Lengyel költők - magyarokról /*Polscy poeci o Węgrzech - K. Iłlakowiczówna, T. Fangrat, M. Jachimowicz*/. A 1974, 24-26.

Németh L.: Éjjelek és nappalok, M. Dąbrowska /*"Noce i dzień" M. Dąbrowskiej*/. In: *Sajkódi esték. (Tanulmányok)*. Budapest 1974, 483-490.

Csapláros I.: A Szózat szerepe az 1860-62. évi lengyel hazafias nozgalmakban /Rola "Wezwania" w polskich walkach wyzwoleńczych z lat 1860-62/. ItK 1975, 661-667.

Hopp L.: Biblioteka Narodowa - Ossolineum. HVF 1975, 300.

Hopp L.: Études sur Rej. StS XXI, 1975, 457-458.

Hopp L.: Lengyel-magyar hagyományok a Rákóczi-szabadságharc és emigráció irodalmában /Tradycje polsko-węgierskie w literaturze polskiej powstałej w kręgu Rakoczego/. ItK 1975, 145-157.

Kiss Gy.Cs.: Ülést tartott a Polonisztikai Munkaközösség /Posiedzenie Pracowni Polonistycznej/. HVF 1975, 299.

Kovács I.: Az "ismeretlen" Norwid. (Egy költői indulás problematikájához) /"Nieznany" Norwid. Z problematyki debiutu poetyckiego/. HVF 1975, 345-362.

Kovács I.: Tanulmányok a lengyel romantika köréből /Studia z kręgu polskiego romantyzmu/. HVF 1975, 487-490.

Kovács I.: Kazimierz Wyka (1910-1975). HVF 1975, 555-556.

A. Molnár F.: Egy magyar szabadsághős Rényi Ferenc legendája az angol, finn, ír és a lengyel irodalomban /Legenda Ferenc Réniego, węgierskiego bohatera walk wyzwoleńczych w literaturach: angielskiej, fińskiej, irlandzkiej i polskiej/. FK 1975, 198-214.

Molnár I.: A Hunyadiak a lengyel drámai irodalomban /Ród Hunyadich w polskiej literaturze dramatycznej/. ItK 1975, 464-467.

1976-1980

Csapláros I.: Jókai útja a lengyelországi átlagolvasóhoz /Droga Jókaiego do polskiego czytelnika/. MKsz 1976, 137-143.

Csapláros I.: Egy magyar szabadsághős, Rényi Ferenc le-

gendája az angol, finn, ír és lengyel irodalomban /Legenda Ferencza Rényiego, węgierskiego bohatera walk wyzwolenicznych, w literaturach: angielskiej, fińskiej, irlandzkiej i polskiej/. FK 1976, 411-412.

Gömöri Gy.: Adalékok Balassi utolsó lengyel útjához és kapcsolataihoz /Dane do ostatniej polskiej podróży Balassiego i jego związków z Polakami/. ItK 1976, 684-694.

Hopp L.: Rákóczi kori hungarica az Ossolineumban /Hungarica z okresu Rakoczego w zbiorach Ossolineum/. MKsz 1976, 296-300.

Hopp L.: 500 éves a lengyelországi könyvnyomtatás /500 lat polskiego drukarstwa/. MKsz 1976, 183-185.

Hopp L.: Rákóczi és Mikes a törökországi emigráció előtt. /Rakoczy i Mikes przed emigracją/. ItK 1976, 462-478.

Hopp L.: A szécsényi országyűlés és a lengyel példa? (1705) /Sejm w Szécsény i polski przykład?/. NMMÉ 1976, 19-24.

Kiss Gy.Cs.: Vajudó parasztvilág - lengyel módra. Az unfalusi prózáról /Umierający świat chłopski - po polsku. O nurcie wiejskim w prozie polskiej/. T 1976, 12.sz. 60-64.

Kovács E.: Teodor Tomasz Jez. In: Történelmi arcképek /Portrety historyczne/. Budapest 1976, 621.

Molnár I.: Lengyel-magyar kapcsolatok a második világháború alatt - a menekült írók műveinek tükrében /Polsko-węgierskie kontakty w czasie II wojny światowej w oczach pisarzy uchodźców/. T 1976, 1.sz. 71-75.

Molnár I.: Tadeusz Rózewicz magyar témái /Węgierskie tematy Tadeusza Rózewicza/. T 1976, 12 sz. 83-86.

Molnár I.: Drama M. Bułgakowa i J. Iwaszkiewicza o Puszkynie. S XV, 1976, 155-166.

Petneki Á.: Descriptio Sarmatiae /O sarmatyzmie/. T 1976,

12. sz. 87-93.

Petneki Á.: "A régi lengyel irodalom és az európai irodalmak" (Beszámoló egy irodalomtörténeti kongresszusról) /Literatura staropolska a literatury europejskie. Sprawozdanie z konferencji historycznoliterackiej/. Sz 1976, 956-961.

Spiró Gy.: Fiatal lengyel költők. (A Nowa Fala költészetéről) /Młodzi poeci polscy. O poezji Nowej Fali/. T 1976, 12. sz. 54-56.

Spiró Gy.: A mitológikus lengyel színház /Polski teatr mitologiczny/. T 1976, 12. sz. 70-72.

Spiró Gy.: A kelet-európai romantikus drámák néhány közös vonása /Kilka wspólnych rysów wschodnioeuropejskiego dramatu romantycznego/. ItK 1976, 206-209.

Tarnói L.: A Nemzetközi Lenau Társaság tudományos konferenciája a Lengyel Népköztársaságban /Konferencja naukowa Międzynarodowego Towarzystwa im. Lenaua w PRL/. HVF 1976, 463-464.

Abramowicz Z., Hopp L.: Rákóczi és török könyvnyomtatás /Rakóczy i drukarstwo tureckie/. MKsz 1977, 178-181.

Fodor A.: Rózewicz költői fordítása /Poetyckie przekłady Rózewicza/. T 1977, 7. sz. 64-69.

Fried I.: Varsói konferencia a középkelet-európai romantika kérdéseiről /Warszawska konferencja poświęcona problemom romantyzmu w Europie środkowej i wschodniej/. HVF 1977, 205.

Hopp L.: A lengyelországi könyvnyomtatás 500. évfordulója /500 rocznica sztuki drukarskiej w Polsce/. HVF 1977, 202-203.

Hopp L.: Siedemdziesiąt lat "Pamiętnika Literackiego". S XV, 1977, 133.

Hopp L.: Zagadnienia Rodzajów Literackich (1958-1972). S XV, 1977, 133-134.

Hopp L.: Pięćsetlecie sztuki drukarskiej w Polsce. S XV,

1977, 134-136.

Kiss Gy.Cs.: Megjegyzések Ady lengyel utóéletéhez /Uwagi do polskiej recepcji Adyego/. T 1977, 12. sz. 84-88.

Kiss Gy.Cs.: Julian Krzyżanowski (1892-1976). HVF 1977, 393-394.

Kóckay Gy.: Új lengyel könyv és sajtótörténeti kézikönyvek /Nowe polskie opracowania historii książki i prasy/. MKSz 1977, 199-201.

Molnár I.: Lengyel vélemények Ady Endre költészetéről /Polskie sądy o poezji Endre Adyego/. FK 1977, 86-90.

D. Molnár I.: Die Gestalt von Stefan Báthory in der polnischen Literatur der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts. S XV, 1977, 87-95.

Hopp L.: 25 éves a varsói Magyar Filológiai Tanszék /25 lat warszawskiej Katedry Filologii Węgierskiej/. HVF 1978, 253-254.

Hopp L.: Leszczyński-ülésezak. Leszno, 1977 IX 30 - X 2. /Sesja naukowa poświęcona S. Leszczyńskiemu/. HVF 1978, 402-403.

Hopp L.: La Chaire de Philologie Hongroise de Varsovie à 25 ans. AL XX, 1978, 350-351.

Benda K.: Egy lengyel király tanácsos levele 1710 /List radcy dworu polskiego 1710/. MKSz 1979, 252-265.

Héjj K.: A magyarországi lengyel sajtó irodalmi vonatkozásai 1939-1945 /Literatura w polskiej prasie na Węgrzech w latach 1939-1945/. In: Tanulmányok. 1979, 81-85.

Hiller I.: Magyar segítség a lengyel menekült egyetemistáknak a második világháború idején Sopronban /Węgierska pomoc dla polskich studentów w Sopron w czasie II wojny światowej/. In: Tanulmányok... 1979, 117-123.

Hopp L.: Lengyel Filológiai Tanszék alakult a budapesti

ELTÉN /Powstanie Katedry Filologii Polskiej na uniwersytecie budapeszteńskim/. HVF 1979, 420-421.

Hopp L.: Wydawnictwo Literackie. HVF 1979, 593-594.

Kálmán J., Reiman J.: Debreceni polonisztikai Ülésszak /Konferencja polonistów w Debreczynie/. HVF 1979, 590-591.

Kiss Gy.Cs.: A lengyel irodalom Magyarországon II. (A próza fogadtatása) /Literatura polska na Węgrzech. Recepcja prozy/. A 1979, 9. sz. 34-38.

Kovács I.: A lengyel irodalom Magyarországon I. (A líra fogadtatása) /Literatura polska na Węgrzech. Recepcja poezji/. A 1979, 9. sz. 29-34.

Lagzi I.: A II. világháború alatti magyarországi lengyel menekültek történetének főbb kérdései /Główne zagadnienia historii polskich uchodźców na Węgrzech w czasie II wojny światowej/. In: Tanulmányok... 1979, 15-42.

Mátrai E.: Witold Gombrowicz: Operett. V 1979, 344-350.

D. Molnár I.: Lublin mai irodalmáról /O dzisiejszej literaturze lubelskiej/. A 1979, 9. sz. 54-56.

D. Molnár I.: Die ungarische Romangestalt von Igor Newerly. S XVI, 1979, 127-131.

D. Molnár I.: A magyarországi lengyel menekültek irodalmi tevékenységének néhány kérdése /Z problemów działalności literackiej polskich uchodźców na Węgrzech/. In: Tanulmányok... 1979, 69-80.

Molnár F.A.: The Legend of Ferenc Rényi, a Hungarian Hero of Freedom, in English, Finnish, Irish and Polish Literature. AL XXI, 1979, 143-150.

Porcsalmy Á.É.: A II. világháború lengyel sajtója a magyarországi lengyel menekültekről /Prasa polska w okresie II wojny światowej o uchodźcach polskich na Węgrzech/. In: Tanul-

mányok... 1979, 59-68.

Ring É.: Újabb adatok az 1797-re tervezett lengyel-magyar Habsburg-ellenes felkelés kérdéseihez /Nowsze dane do zagadnienia polsko-węgierskiego powstania przeciw Habsburgom planowanego w 1797 r./. Sz 1979, 827-850.

Spiró Gy.: Wyspiański fordítása közben /Nad tłumaczeniem Wyspiańskiego/. T 1979, 10. sz. 58-65.

Szalai A.: Meg kell ismernünk a világot. Beszélgetés Jarosław Iwaszkiewiczcel /Musimy poznać świat. Rozmowa z J. Iwaszkiewiczem/. N 1979, 1218-1220.

Dörr S.: A magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület feladatai kulturális kapcsolataink ápolásában /Zadania Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J. Bema na Węgrzech w zakresie pielęgnacji i rozwoju polsko-węgierskich stosunków kulturalnych/. Ford. H. Pabiniak. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok /Polsko-węgierskie stosunki kulturalne 1948-1978/ 1980, 50-60, 120-124.

Gömöri Gy.: Formateremtő küzdelem a formákkal /Formotwórcza walka z formami - Gombrowicz: Ferdynandus/. N 1980, 851-856.

Gömöri Gy.: Adam Czahrowski kérévnye Ernő főherceghez 1590-ből /Prośba Adama Czahrowskiego do arcyksięcia Ernő/. ItK 1980, 332-335.

Hopp L.: Sobieski-ülésszak. Wrocław - Oława, 1979. szeptember 22-23 /Sesja naukowa poświęcona Sobieskiemu/. HVF 1980, 406-407.

Hopp L.: Badania polonistyczne na Węgrzech. StS 1980, XXVI, 1-22.

Kiss Gy.Cs.: A magyarországi Polonisztikai Munkaközösség tevékenysége és célkitűzései a tudományos kapcsolatok fejlesztésében /Cele i zadania Zespołu Polonistów na Węgrzech w rozwo-

ju kontaktów naukowych/. In: Magyar-Lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 51-55, 115-119.

Lagzi I.: A lengyelországi magyarbarát társaságok, irodalmi szervek tevékenységének néhány kérdése /Zagadnienia działalności Polskich Towarzystw Przyjaciół Węgier/. Ford. H. Pabiniak. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 42-45, 105-109.

D. Molnár I.: Magyar témák a felszabadulás utáni lengyel irodalomban /Tematy węgierskie w literaturze polskiej po drugiej wojnie światowej/. Ford. J. Fedyszyn. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 46-50, 110-114.

D. Molnár I.: Csapláros István hetven éves /70-lecie Istvána Csaplárosa/. ItK 1980, 558.

Pálai A.: Gombrowicz, a drámaíró /Gombrowicz - dramaturg/. N 1980, 594-598.

Radó Gy.: A felszabadulás utáni magyar-lengyel kulturális kapcsolatok kezdetei /Początki kontaktów kulturalnych polsko-węgierskich po wyzwoleniu/. Ford. Mészáros W. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 16-19, 75-79.

Sziklay L.: Csapláros István hetven éves /70-lecie Istvána Csaplárosa/. HVF 1980, 409-410.

Uroczystość inauguracji Katedry Filologii Polskiej na Uniwersytecie Budapeszteńskim, 5 grudnia 1978. StS XXVI, 1980, 235-243.

II. b) Prace polonistyczne i komparatystyczne autorów polskich opublikowane na Węgrzech

E. Cygielska: Az Ady iránti lengyelországi érdeklődés kezdetei /Początki zainteresowania Adym w Polsce/. FK 1971, 521-525.

E. Cygielska: Vörösmarty-versek lengyel fordításairól /O polskich przekładach wierszy Vörösmartyego/. ItK 1971, 488-489.

J. Ślaski: A lengyelországi reneszánsz és reformáció. 1956-1971 /Renesans i reformacja w Polsce/. Ford. Kovács I. HVF 1971, 510-512.

J. Ślaski: Justus Lipsius magyarországi és lengyelországi recepciójának néhány kérdése /Zagadnienia polskiej i węgierskiej recepcji Justusa Lipsiusa/. HVF 1971, 402-410.

W. Urban: A reformáció útja Keletközép-Európában /Reformacja w Europie środkowowschodniej/. HVF 1971, 353-362.

H. Markiewicz: Az irodalom társadalmi megoszlásának marxista teóriái /Marksistowskie teorie społecznego podziału literatury/. Ford. Szentmarjay J. HVF 1971, 23-31.

S. Lem: A science fiction strukturális meghatározói /Strukturalne wyznaczniki science fiction/. Ford. Szabó Gy. In: Fantastyka i futurologia. Kraków 1970. HVF 1972, 55-72.

J. Sławiński: M. Białoszewski, Ballada od rymu. Műelemzés - Interpretacja. Ford. Kerényi G. /In: Liryka polska. Interpretacje. Kraków 1966/. HVF 1972, 469-481.

E. Cygielska-Guttman: Néhány újabb adat Madách Imre: Az ember tragédiája c. művének lengyelországi fogadtatásához /Nowe dane o polskiej recepcji "Tragedii człowieka" Imre Madácha/. FK 1973, 452-456.

T. Kostkiewiczowa: A Lengyel Akadémia Irodalomtudományi Intézete Felvilágosodás kori Osztályának kutatási tervei /Plany badawcze Pracowni Historii Literatury Oświecenia IBL PAN/. Ford. Hopp L. HVF 1973, 519-521.

J. Snopek: A fiatal lengyel költészet /Młoda poezja polska/. Ford. Gedeon M. A 1979, 9. sz. 49-53.

A. Sieroszewski: A lengyel és a magyar történelmi regény

fejlődése a romantika korában /Rozwój polskiej i węgierskiej powieści historycznej w okresie romantyzmu/. FK 1973, 441-447.

S. Skwarczyńska: A genológia egy félreismert alapproblémája /Zapoznany w genologii jej problem podstawowy/. Ford. Németh M. /In: Zagadnienia Rodzajów Literackich t. VIII, z. 2/. HVF 1973, 52-64.

J. Ślaski: Janus Pannonius et les Polonais. Al XV, 1973, 430-435.

M. Janion: A romantikusok és a forradalom /Romantyzm a rewolucja/. FK 1974, 83-91.

L. Paszczołowska: Verstaní kutatások a varsei Irodalomtudományi Intézetben /Badania nad teorią i historią wersyfikacji IBL PAN/. Ford. Kiss Gy.Cs. /In: Biuletyn Polonistyczny 1973, z. 49/. HVF 1974, 490-492.

M. Głowiński: Történeti Poétikai Műhely /Pracownia Poetyki Historycznej/. Ford. Kiss Gy.Cs. /In: Biuletyn Polonistyczny 1973, z. 49/. HVF 1974, 493-496.

Z. Libiszowska: Hozzászólás a "Société, nation et culture en Europe Centrale et Orientale" téma vitájában /Głos w dyskusji na temat.../. In: Les Lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale. Actes du IIe Colloque de Mátrafüred. 1975, 48-51.

M. Piwińska: Romantika a lengyel irodalomban és a lengyel-keleti szláv irodalmi kapcsolatok /Romantyzm w literaturze polskiej i polsko-wschodniosłowiańskiej stosunki literackie/. Ford. Kiss Gy.Cs. /In: Biuletyn Polonistyczny 1972, z. 46/. HVF 1975, 544-545.

A. Sieroszewski: A lengyel és a magyar történelmi regény fejlődése a romantika korában /Rozwój polskiej i węgierskiej powieści historycznej w okresie romantyzmu/. FK 1975, 428-434.

Z. Sinko: Hozzászólás a "Courants d'idées-courants littéraires et artistiques" téma vitájában /Głos w dyskusji na temat.../. In: Les Lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale. Actes du IIe Colloque du Mátrafüred... 1975, 94-97.

A. Witkowska: A lengyel romantika. A kutatások problémaköre és szervezése /Romantyzm polski. Zarys problematyki i organizacja badań/. Ford. Kiss Gy.Cs. /In: Biuletyn Polonistyczny 1973, z. 49/. HVF 1975, 471-475.

J.R. Nowak: A lengyelek és a Rákóczi-felkelés /Polacy a powstanie Rákoczego/. T 1976, 6. sz. 53-63.

J. Ślaski: Balassi és a korabeli lengyel irodalom /Balassi i współczesna mu literatura polska/. ItK 1976, 702-705.

K. Hrycyk: Profesor dr Witold Doroszewski (1899-1976). S XV, 1977, 109-110.

T. Kostkiewiczowa: Un dictionnaire des Lumières polonaises (en annex: "Classicisme", "Rococo"). In: Les Lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale. Actes du IIIe Colloque de Mátrafüred... 1977, 271-289.

Z. Libera: Problèmes choisis de sociologie de la littérature au XVIIIe siècle. In: Les Lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale. Actes du IIIe Colloque de Mátrafüred... 1977, 167-173.

A. Sieroszewski: Jan Reychman (1910-1975). HVF 1977, 391-393.

Z. Sinko: Hozzászólás a "Culture et public au XVIIIe siècle" téma vitájában /Głos w dyskusji na temat.../. In: Les Lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale. Actes du IIIe Colloque de Mátrafüred... 1977, 149-152.

L. Szczucki: Krakkói eretnekek a XVI. század második fe-

leben /Krakowscy heretycy w drugiej połowie XVI wieku/. FK 1977, 384-393.

W. Biegański: Lengyel háborús menekültek Magyarországon a II. világháború éveiben /Polscy uchodźcy wojenni na Węgrzech w latach II wojny światowej/. Ford. Medovarszky Gy. In: Tanulmányok... 1979, 43-52.

K. Sierocka: A lengyel baloldali költészetéről /O polskiej poezji lewicowej/. In: Tanulmányok a szocialista világirodalom kialakulásáról /Studia o kształtowaniu się światowej literatury socjalistycznej/. Budapest 1979, 181-199.

M. Wieliczko: Lengyel háborús menekültek történelmi perspektívában /Polscy uchodźcy wojenni w perspektywie historycznej/. Ford. Medovarszky Gy. In: Tanulmányok... 1979, 53-57.

J.R. Nowak: Lengyel-magyar irodalmi kapcsolatok a második világháború után /Polsko-węgierskie stosunki literackie w okresie po drugiej wojnie światowej/. Ford. Havrilla M. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 32-41, 95-104.

R. Prażak: A legenda sanctorum Zoerardi et Benedicti történelmi és kulturális összefüggései /Związki historyczne i kulturalne legendy sanctorum Zoerardi et Benedicti/. Ford. Szarka L. ItK 1980, 393-408.

K. Sutarski: Lengyel művek magyar nyelven és a magyar-lengyel kapcsolatok /Polskie utwory w języku węgierskim i stosunki polsko-węgierskie/. Ford. Kiss Gy.Cs. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 13-15, 72-74.

M. Wieliczko: Magyarország története az utóbbi évek lengyel történetírásában /Historiografia polska lat ostatnich o dziejach Węgier/. Ford. Serdült S. In: Magyar-lengyel kulturális kapcsolatok... 1980, 20-31, 80-94.

L. Szczucki: Két XVI. századi eretnek gondolkodó. Jacobus

Palaeologus és Christian Francken /W kręgu myślicieli heretycz-
kich/. Ford. Varsányi I. és Schulek T. Budapest 1980.

¹ Bibliografia prac polonistycznych i komparatystycznych autorów węgierskich opublikowanych w Polsce oraz bibliografia recenzji i omówień książek polskich w prasie węgierskiej ukażą się w kolejnym zeszycie "Biuletynu Polonistycznego".

² BP 1972 z. 46; 1974 z. 53; 1975 z. 58; 1976 z. 61; 1977 z. 66; 1980 z. 78 oraz 1976 z. 61.

Lajos Hopp

Tłum. J. Snopek